

GENSCHE WOORDE EN UITDRUKKIJNGE

Deel VI

**kaak, kaak,
nen twiedekker!**

't Zal mijn bolle niet zijn die zal rolle

Syn. : "'t Zal te k'ik niet zijn dien ze goan stekke, mij goan ze niet hên" : mij zullen ze niet hebben, ik zal er niet voor opdraaien.

Ik kanne nog slijnke zesse sloan

Syn. : "Ik ben nog ne slappe (gast)". Een "slijnke zesse" slaan betekende :

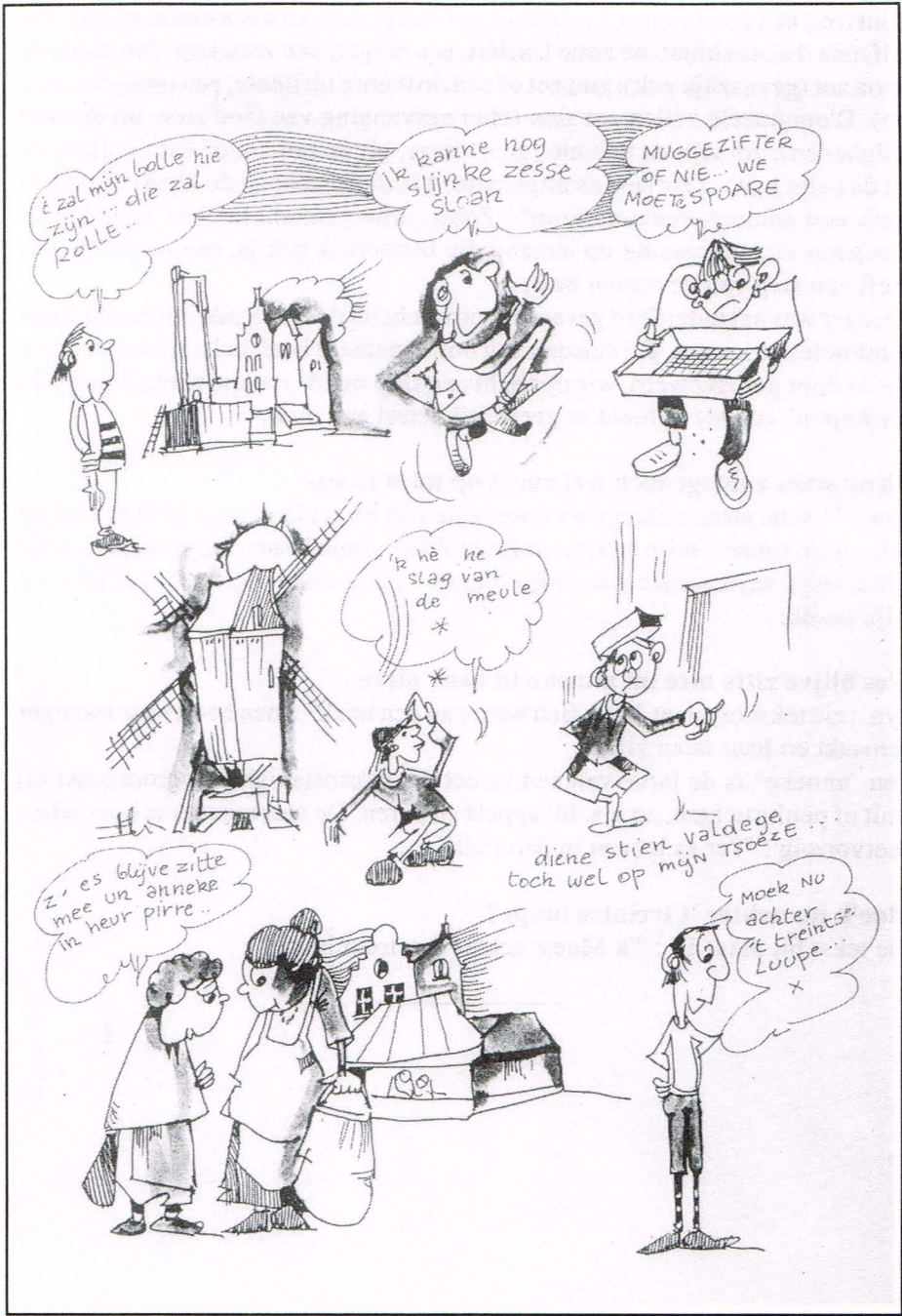
1. Iets verkeerd doen.
2. Een kruissprong maken. Bij deze sprong moet men drie maal "voorflikkeren", drie maal "achterflikkeren", dan omhoogspringen en vooraleer op de grond neer te komen, drie maal de kuiten tegen elkaar slaan. Een zeer moeilijke sprong dus, die vaak mislukte. Wie die foutloos kon uitvoeren was dus behoorlijk lenig.

Muggezifter of nie.. we moete spoare

Syn. ; "'t Es ne zijtelder, nen effelegger, ne zuustepiet, ne neegepeet, ne kniezer, nen azijnzieker. Hij zoe zijne stront zifte om 't gruis t'eete. 't Es ne muggenoaier, nen hoarkliever, ne muggeneeter." Ook "muggenoaien, hoarklieve, muggeneete en muggezifte" : kleingeestig bedillen, vitten op kleinigheden; hier uit armoede : zelfs op kleinigheden moeten besparen.

'k Hê ne slag van de meule

Syn. : "Hij es nie goe wijs, ès mij da een kiekhuufd, ge zij gij nie goe van bove (in Uw bovenkamer) zeker? Hij es van lotse getikt, hij es maboel, hij es zot, hij hee't goe zitte, hij hee z'alle vijfve ne mier op een rotse (: rijtje), hij hee ne slag op zijne keetel, 't es ne zot, den diene sloat deure, den diene droait zot, 't es ne zot en drijoart (: driekwart), hij es zot boove zot, 't es een zothuufd, ne zotte

kluut (m.) een zottekonte (v.), een zottemutse (v.), een dwoas kieke, een dwoas kalf, nen dwoazekluut, ne zotte kwibus, een zotgat, nen zottekop, den diene es kwoa zot (gevaarlijk gek), zuu zot of een drilbuure (drilnote, een mussche, nen top). D'onnuuzele zullen zot zien (Hier vervanging van God zien, uit de acht zaligheden), zot zijn en doe nie (gien) ziere, hij es zuu zot of dat hij gruut es (of da't zijn kan), 't zothuis es uitgeloeate, 't zothuis stoat op de klinke (: op een kier), een zotuure, een zottelutte" : Zoals jullie gemerkt hebben zijn al deze gezegden van toepassing op iemand die behoorlijk gek is, een mafkees : hij heeft een slag van de molen beet.

Vroeger was het inderdaad gevaarlijk om dicht bij de draaiende wieken van een windmolen te komen. Zij suisden aan hoge snelheid heel dicht bij de grond en wie er door geraakt werd, wie dus echt een slag van de molen(wiek) kreeg was "de kop in" (dood) of hield er geestelijk ietsel aan over.

Diene stien valdege toch wel zuust op mijn tsoeze

Syn. : "Diene steen valdege toch wel zuust op mijn pîrre; mijn bielde; - mijn kei; - mijn tuute; - mijn sterre; - mijn klokke; - mijn kêze; - mijn roape; - mijn bolle; mijn verdommenesse; mijn kluute." : Die steen viel toch wel juist op mijn hoofd.

Z'es blijve zitte mee un anneke in heur pirre

Syn. : zie tekst bij plaat 3 : "'k Ben weere an den hoak" : men heeft haar zwanger gemaakt en haar laten zitten.

Een "anneke" is de larve van een insect dat wormstekigheid veroorzaakt bij fruit of peulvruchten, zo o.a. bij appels en peren. De baarmoeder is bovendien peervormig : "t'er es leeven in den buik".

Moe'k nu achter 't treintse luupe?

Zie tekst bij plaat 17 : "'k Moest achter den trein luupe".